

12. SINIF MF GRUBU
DİL VE ANLATIM DERSİ SINAVI SORULARI

Öğrencinin Adı ve Soyadı :													Sınıfı:					Numarası:				
Soru No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	TOPLAM
S.Puanı	10	5	8	10	10	12	5	9	4	10	5	10	2									100
Ö Puanı																						
Yanıtlarınızı okunaklı bir yazı ile doğru, anlamlı ve tam cümle kurarak yazınız.																						
Sınav kağıt düzenine, noktalama işaretlerine ve yazım kurallarına dikkat ediniz.																						
Belirtilen açıklamalar, değerlendirmede % 10 ağırlıkta etkili olacaktır.																						

METİN 1

Kar bir yağış çeşididir. Çapları 2-4 mm, ağılıkları ise yaklaşık 0,0005 gram olan kar tanecikleri havanın gösterdiği direnç sebebiyle süzülerek (limit hızla) yere iner. Bu inme sırasında tanecikler birbirlerini ittiklerinden yapışmazlar. Özelliklerini koruyarak yere inerler. Bunlar güneş ışığını tamamen yansıttıkları için beyaz olarak görülürler. Kar yağışı genellikle hava sıcaklığı -4 derece ile -20 derece arasındayken olur. Bu yağış sıcaklık sıfırın altında birkaç derece olduğunda ağır, nemli ebatları bir santimetreye ulaşan parçalar halinde gerçekleşir. Çok sayıda kar kristal çeşidi olmasına rağmen hepsi altı köşelidir. Kar tanelerinin kristal yapıları birbirinin tıpatıp aynısı değildir.

METİN 2

Kardır yağın üstümüze geceden

Yağmurlu karanlık bir düşünceden

Ormanın uğultusuyla birlikte

Ve dört nala dümdüz bir mavilikte

Kar yağıyor üstümüze geceden

METİN 3

Bir zamanlar gökyüzünde yaşayan küçük kar taneleri varmış .Bu kar taneleri her kış gökyüzünden bir melek tarafından yeryüzüne düşürülür yer yüzünde bir süre kalıp doğadaki pislik ve kötülükleri temizledikten sonra buharlaşıp gökyüzüne uçarlar bir daha yeryüzüne yağmak için sıralarının gelmesini beklerlermiş. Bu küçük kar taneleri içinde bir tanesi varmış ki o diğerlerinden çok daha heyecanlıymış. Çünkü geçen kış yeryüzüne düşerken gördüğü genç bir adama aşık olmuş bütün arkadaşları bunun imkansız olduğunu söylese de o güzel gözlü genç adama aşık olduğunu söylemiş bütün bir yıl ve yer yüzüne ilk kar taneleri düşmeye başladığında bir karar almış bu yıl sevdasını fısıldayacakmış genç adama. İmkansız olduğunu da biliyormuş aslında ama gene de söyleyecekmış.

Ve yeryüzüne düşme sırası geldiğinde meleklerle yalvarmış sevdiği adamın olduğu yere düşmek için melekler üzülmüşler haline ve istediği yere hem de sevdiğinin tam yanağına düşürmüşler kar tanesini. Çok mutluymuş kar tanesi bir süre sonra konuşması gerektiğini anlamış ve;

" Seni seviyorum." deyivermiş. Genç adam gülmeye başlamış kar tanesinin haline ve ; "Saçmalıyorsun!" deyip onu elinin tersiyle itip buharlaşmasına bile izin vermeden akan suyu ayaklarının altında ezivermiş. Çünkü adam hayatında hiç kimseyi sevmemiş ve sevmenin ne olduğunu bilmiyormuş. Birden bütün kar taneleri deli gibi yağarak adamın kaçmasını sağlamışlar fakat küçük kar tanesini kurtaramamışlar. Sevdasi sonu olmuş kar tanesinin. O günden sonra her Kış başında yağın kar taneleri fırtına şeklinde yağmaya başlayıp arkadaşlarını andıktan sonra sakinleşip nazlı bir gelin gibi gökten yer yüzüne süzülürmüş.

Aşağıdaki ilk üç soruyu yukarıdaki üç metinden hareketle yanıtlayınız.

1)Yukarıdaki metinlerden hangisi diğerlerinden farklı bir metin türüdür,(2 puan) bu metni diğer metinlerle karşılaştırarak bu iki farklı metin türünün tipik özelliklerini dörder maddeyle yazınız. 8 puan (Aynı maddede karşılaştırabilirsiniz.) Toplam 10 puan

2) Yukarıdaki hangi metinde/ metinlerde ileti doğrudan, hangi metin/metinlerde ileti dolaylı verilmiştir?(1 puan) Metnin türü ile iletiyi doğrudan veya dolaylı verme arasında nasıl bir ilişki vardır?(4 puan) Toplam 5 puan

3)Yukarıdaki metinlerde dil hangi işlevlerle kullanılmıştır,(3 puan) seçilen işlevle metnin yazılış amacı arasındaki ilişki için ne söylenebilir? (5 puan) Toplam 8 puan

4)Dille gerçekleştirilen sanat etkinliklerinin (sanatsal metinler) şemasını çiziniz. (10 puan)

5) Öğretici metinleri gruplandırınız. (10 puan)

6)Aşağıdaki yargıları doğruluk yanlışlık açısından değerlendirerek verilen parantezlere doğrular için D yanlışlar için Y yazınız. Yanlış yargıların yanına doğrularını mutlaka belirtiniz. (12 puan)

Sanat metinleri kurmaca metinlerdir. ()

Sanat metinlerinin dilinde kesinlik aranır. ()

Sanat metinleri her okumada bir daha anlamlandırılır. ()

Sanat metinleri öğretici metinlerde olduğu gibi anlamsal katmanlar içermez. ()

Varlık, eşya ve insan edebi metinlerde yeniden yorumlanarak sunulur. ()

Sanatsal metinlerde verilen mesajın doğruluğu kanıtlanabilir. ()

Sanatsal metinlerde dil daha çok gerçek anlamlarıyla kullanılır.()

Sanat metinlerinde söz edilen gerçeklik gerçek dünyadaki gerçeklikle örtüşür. ()

Sanat metinlerinde yazar gerçek dünyadaki gerçeklikten yararlanmaz. ()

Sanatsal metinlerde dil göndergesel işlevin hakimiyetindeki işlevle kullanılır. ()

Sanat metinlerinde anlam tektir. ()

Sanat metinlerinde yazar, yalnızca görüneni değil, bilinmezi, geleceği, hesaplanamaz olanı da anlatır. ()

METİN 4

Ağır aksak tostağanın biri kartala başvurmuş ()

“Ben de kuşlar gibi uçmak gökyüzünde dolaşmak istiyorum. Kanatlanıp nasıl uçabilirim, hadi bana öğret!” demiş.

Kartal ne desin () Tostağanın kanadı kolu yok ki uçsun.

()Senin uçman ne mümkün tostağa kardeş.() demiş.

Sen bunu aklından çıkar() at. Bu kesinlikle olmaz() Bak ben istesem de senin gibi yürüyemem. Ama bunu yapmak için delirmiyorum.

Tostağa söz anlayan soyundan değilmiş ()“Uçacağım, uçacağım, uçacağım ()” deyip duruyormuş. Tutturmuş da tutturmuş() direnmiş de direnmiş.

Kartal bir türlü söz geçirememiş buna. Söz anlatamamış bu tostağaya.

Kartal bakmış ki bunun çaresi yok, bakmış ki eğer yapmazsa tostağa kendisinin başının etini yemeye devam edecek. Gel demiş tostağa kardeş ben seni öyle bir uçuracağım ki en iyi uçan tostağa oskarı alacaksın. Hatta öbür tarafta da uçmaya devam edeceksin. Senin söz anlayacağın yok. Almış söz dinlemez tostağayı pençeleri arasına, havalanmış. En yücelere çıkmış() tostağa da sevinçle gülüyormuş. Ama bu gülümsemesi yarım kalmış. Çünkü en yücelerdeyken kartal pençesini bir açivermiş. Tostağayı yerde parçasını toplayan olmamış.

Aşağıdaki 7., 8., 9.,10. soruları yukarıdaki metinden hareketle yanıtlayınız.

7) Yukarıdaki metnin ortak özelliklerini metinden örneklerle beş madde halinde yazınız. (5 puan)

8) a)Yukarıdaki metnin olay örgüsünü maddeler halinde yazınız. (5 puan)

b)Yukarıdaki kahramanlar neyi temsil etmektedirler? (4 puan)

9) Yukarıdaki metinde hangi anlatım türleri kullanılmıştır?(4 puan)

10)Yukarıdaki metinde boş bırakılan parantezlere gerekli noktalama işaretleri yazınız. (10 puan)

METİN 5

Bir varmış, bir yokmuş. Allah'ın kulu çokmuş; memleketin birindedede bir öksüz kız varmış. Anacığının toprağa düştüğü gün onunda başına bir ateş düşmüş. Benzine kül elenmiş; gayrı yüzü gülermi yetimin? Bari babası baba olupda üstüne kol kanat gerse...Daha karısının toprağı kurumadan bir üvey ananın eline bırakmış kızını. Kızın çektiğini kimse çekmemiş. Çekip gidecekmiş ama ya şu sarı inekle, küpeli horoz boynunu büküyormuş yoksa .Ahırın üstünde yattığı için bunlarla öyle bir can ciğer olmuşki âdeta birbirinin halinden dilinden anlamaya başlamışlar.

(.....) “Ak yürekli yenge demiş, bana ettiklerini ne kırık satırla nede kırk katırla ödeyebilirler. Şuda varki kızsamda buda bir anne. Bana oldu olanlar bunlara bunlara olmasın. İyisi mi ben Allah'a havele ettim. Gayrı kimseye duyurmayın.

(.....) Bütün saray sevinip seyran eylemiş, donanıp devran eylemiş. Kırk gün kırk gece öyle bir düğün eylemiş ki Felek bile bir yaşına daha girmiş. Öksüz kızla padişah oğlu da ermiş muradına biz çıkalım kerevtime. Gökten üç elma düşmüş, yüzü gülmedik yetimlerin başına.

Aşağıdaki 11., 12. 13. soruları 5 no'lu metinden yola çıkarak yanıtlayınız.

11) Yukarıdaki metnin özelliklerini metinden hareketle beş maddeyle yazınız. (5 puan)

12)Yukarıdaki metinde yapılan on yazım yanlışını belirleyerek metin üzerinde altlarını çizerek belirleyiniz.(10 puan)

13) Yukarıdaki metin parçasının hangi bölümleri büyük metnin serim, çözüm bölümlerinden alınmıştır, gerekçeleriyle açıklayınız (2 puan)

POLAT İNAL

POLATINAL